

Bt.

Atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneyti

Skúlagötu 5

105 Reykjavík

8. júlí 2020

Efni: Umsögn Íslenska ferðaklasans vegna rannsóknaráætlunar Ferðamálastofu 2020 – 2022

Síðustu ár hafa verið mikil vaxtarár ferðapjónustu og í örum vexti getur verið áskorun að fylgja eftir nauðsynlegum rannsóknum og innviðauppbýggingu eins og tilefni gefur til. Atvinnugreinin er í eðli sínu flókin, tekur til margra mismunandi samfélagsþátta og er umofin ólíkum hagsmunum víða í virðisreðju íslensks atvinnulífs. Háskólasamfélagið hefur verið ötullt í að leggja fram rannsóknir á sviði náttúruverndar, umhverfissjónamiða og annarra þátta er varða aðgengi að náttúru Íslands auk annarra metnaðarfullra rannsókna. Bæta hefur þurft í varðandi rannsóknir er varða innviði, þolmörk svæða, nærsamfélagið, öryggi, sjálfbærni greinarinnar rekstrarlega sem og möguleika hennar til að vaxa í nærandi umhverfi til lengri tíma.

Íslenski ferðaklasinn fagnar því framkominni rannsóknaráætlun Ferðamálastofu sem ber merki þess að vera bæði metnaðarfull og raunsæ. Jafnframt minnir Ferðaklasinn á þær fjölmörgu kynningar á rannsóknum tengdum ferðamálum sem fram fóru í Húsi ferðaklasans á árunum 2019 – 2020 þar sem Ferðamálastofa og Íslenski ferðaklasinn stóðu saman að hádegisviðburðum til að miðla mikilvægum niðurstöðum úr rannsóknum á sviði ferðamála. Voru viðburðirnir því hugsaðir sem nauðsynleg brúarsmíði milli háskólasamfélagsins / rannsóknaraðila og greinarinnar. Munum við í framhaldi hvetja áfram til þess að vettvangur Íslenska ferðaklasans verð nýttur í slíka brúarsmíði enda einn megin tilgangur klasans að efla samkeppnishæfni og auka verðmætasköpun í ferðapjónustu.

Jafnvægisás ferðamála sem unnin var undir stjórn Eflu í tengslum við stefnumótun greinarinnar er mikilvæg grunnstoð fyrir frekari þróun, rannsóknir og stefnumótun í ferðapjónustu. Framþróun, viðhald og mat jafnvægisássins á áhrifum ferðapjónustu á umhverfi, innviði, samfélag og efnahag íslensks samfélags byggjast á því að haldið sé áfram að safna viðeigandi gögnum og framkvæma kannanir þannig að hægt sé að mæla árangur og bera saman milli ára. Minnum við jafnframt á verkefnið okkar allra um Ábyrga ferðapjónustu sem byggir á fjórum kjarnaþáttum, þ.e:

- öryggi og heilsu, (heimsmarkmið nr: 3, 4, 6, 16)
- nærsamfélagið, (heimsmarkmið nr: 8, 9, 11, 17)
- starfsmenn og réttindi (heimsmarkmið nr: 3, 4, 5, 10)
- umhverfi og náttúru (heimsmarkmið nr: 7, 12, 13, 14, 15)

Þessir kjarnaþættir tengjast síðan heimsmarkmiðum sameinuðu þjóðanna sem er grunnur að sjálfbærni til framtíðar. Ábyrg ferðapjónusta er unnin á grundvelli fyrirtækja í ferðapjónustu en mikilvægt er að hugsa verkefnið í stóru samhengi stefnumótunar og framtíðarsýnar fyrir greinina í heild og hvetjum við því til þess að tengja mælikvarða og heimsmarkmiðin með skýrari hætti í rannsóknaráætlunina.

Þó ekki sé ætlunin að taka eina tillögu að rannsóknaverkefni fram yfir aðra í þessari umsögn viljum við þó fagna sérstaklega rannsókn á áhrifum áfalla og seiglu á greinina og hvernig við getum með

auknu frumkvæði og fyrirbyggjandi hætti stutt við fyrirtæki og stjórnendur til að byggja upp og endurræsa ferðaþjónustu um allt land, í öllum landshlutum, á þeim sterka grunni sem búið er að byggja á síðasta áratug og með því verja mikilvæga stoð íslensks efnahagslífs og velsældar fyrir þjóðina.

Íslenski ferðaklasinn er hreyfiafl nýsköpunar og sjálfbærni í ferðaþjónustu og leggur sig fram við að sinna verkefnum tengdum þeim málefnum. Viljum við óska starfsmönnum Ferðamálastofu til hamingju með framlagða rannsóknaráætlun og hlökkum til að fá að leggja okkar að mörkum til frekari framþróunar og uppbygginar á íslenskri ferðaþjónustu.

Fh. Íslenska ferðaklasans,

Ásta Kristín Sigurjónsdóttir, framkvæmdastjóri